

Karud, nugised ja teised mesilaste olulisemad kahjurid, nende tõrje. Karukahjude hüvitamise võimalustest

Kokkuvõte ettekandest Tallinna Mesinike Ühistu õppepäeval 11. novembril 2008

Lektor Uku Pihlak, PR-5-1.5-5

Mesindusloeng toimus Eesti mesindusprogrammi raames, mida toetab Euroopa Liit

LOENGUS KÄSITLETUD PEAMISED KÄSITLETUD probleemid:

1. LOODUSKAITSESEADUS

Vastu võetud 21.04.2004. a seadusega (RT I 2004, 38, 258), jõustunud 10.05.2004.

2. Looma tekitatud kahju hindamise meetodika, hüvitamise ulatus ja kord ning kahjustuste ennetusabinõudele tehtud kulutuste hüvitamise ulatus ja kord

Keskkonnaministri 10. juuni 2004. a määrus nr 71

3. Looma tekitatud kahju hindamise meetodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord

Vastu võetud keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määrusega nr 40 (RTL 2008, 77, 1062), jõustunud 21.09.2008

Loengu käigus tutvume nimetatud alusdokumentidega ja seal toodud põhimõtetega. Dokumentidest on mesinike jaoks olulisim ja oodatuim viimane. Seepärast siin ka sellest põhjalikumalt.

Väljaandja : Keskkonnaminister

Akti või dokumendi liik : määrus

Teksti liik : terviktekst

Redaktsiooni jõustumise kp. : 01.02.2009

Redaktsiooni kehtivuse lõpp : Hetkel kehtiv

Looma tekitatud kahju hindamise meetodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord

Vastu võetud keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määrusega nr 40 ([RTL 2008, 77, 1062](#)), jõustunud 21.09.2008

Muudetud järgmise määrusega (vastuvõtmise aeg, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):

21.01.2009 nr 8 ([RTL 2009, 11, 131](#)) 1.02.2009

Määrus kehtestatakse «[Looduskaitseeaduse](#)» § 61 lõike 2 alusel ning kooskõlas komisjoni määrusega (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete tootmise sektoris (ELT L 337, 21.12.1007, lk 35–41) ja komisjoni määrusega (EÜ) nr 875/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004 (ELT L 193, 25.07.2007, lk 6–12).

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrusega kehtestatakse hallhülge, viigerhülge, pruunkaru, hundi, ilvese, euroopa naaritsa, merikotka, kalakotka ning rändel olevate sookurgede, hanede ja laglede tekitatud kahjustustest (edaspidi *kahjustus*) teatamise, kahjustuste hindamise ning kahju hüvitamise kord ja täpsustatud ulatus ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise kord ja täpsustatud ulatus.

(2) Käesoleva määruse alusel kahju hüvitamist menetleb Keskkonnaamet (edaspidi *amet*).
[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

§ 2. Vähesse tähtsusega abi

(1) Määruse alusel põllumajandustoodete esmatootjatele antav toetus on vähesse tähtsusega abi samas tähenduses, mis komisjoni määruses (EÜ) nr 1535/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähesse tähtsusega abi suhtes põllumajandustoodete esmatootjatele (ELT L 337, 21.12.1007, lk 35–41). Põllumajandustoodete esmatootjale vähesse tähtsusega abi antakse kooskõlas «Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse» §-des 20 ja 46 sätestatuga.

(2) Põllumajandustoodete esmatootjale ühe taotleja kohta viimase kolme aasta (jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta) jooksul antud vähesse tähtsusega abi ei tohi koos taotletava toetusega ületada vähesse tähtsusega abi ülemmäära 117 350 krooni (7500 eurot).

(3) Määruse alusel kalandussektoris antav toetus on vähesse tähtsusega abi samas tähenduses, mis komisjoni määruses (EÜ) nr 875/2007, milles käsitletakse EÜ asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähesse tähtsusega abi suhtes kalandussektoris ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1860/2004 (ELT L 193, 25.07.2007, lk 6–12).

(4) Kalandussektoris ühe taotleja kohta viimase kolme aasta (jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta) jooksul antud vähesse tähtsusega abi ei tohi koos taotletava toetusega ületada vähesse tähtsusega abi ülemmäära 469 398 krooni (30 000 eurot).

2. peatükk KAHJUSTUSE HÜVITAMINE

§ 3. Kahjustusest teavitamine

(1) Looma tekitatud kahjustuse eest hüvitise saamiseks peab kahjusaja kahjustusest ning selle iseloomust pärast kahjustuse avastamist viivitamata teavitama ametit järgmistel juhtudel:

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

- 1) kui põllumajandus- või lemmikloom on surmatud või vigastatud;
- 2) kui on kahjustatud mesitaru või silopalli;
- 3) kui on kahjustatud lõks- või nakkepüünist (edaspidi *kalapüünis*);
- 4) kui on alust arvata, et euroopa naarits on tekitanud kahju kalakasvatusele;
- 5) kui rändel olevad haned, lagled ja sookured (edaspidi *rändlind*) on kahjustanud külvi, valminud vilja ning karja- ja heinamaad (edaspidi *põllumajanduskultuur*);
- 6) kui jooksval aastal on esmakordselt tuvastatud kalakasvatuses meri- või kalakotka (edaspidi *kotkas*) toitumine.

(2) Kahjustuse hindamise jaoks tuleb sündmuskoht hoida võimalikult puutumatuna ning kahjustatud objekte ei tohi sündmuspaigalt liigutada, välja arvatud järgmistel juhtudel:

- 1) kui on tegemist kalapüünisega;
- 2) kui põllumajandus- või lemmiklooma on vaja ravida või loom hukata;
- 3) kui toiming on vajalik mesilaspere hukkumise vältimiseks.

§ 4. Kahjustuse hindaja

(1) Kahjustust hindab või hindamist korraldab amet, kes määrab hindajaks asjaomase liigi asjatundja või liigi eksperdilt väljastpoolt Keskkonnaministeeriumi haldusala. Kahjustus hinnatakse ja hindamisakt koostatakse viie tööpäeva jooksul asjakohase teate või ametilt tellimuse saamisest arvates.

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

(2) Kahjustuse hindaja esitab hindamisakti koopia kahjusajale kümne tööpäeva jooksul hindamisakti saamise päevast arvates, välja arvatud kalakasvatusele kotka tekitatud kahjustuse korral.

(3) Kalakasvatuses toituva kotka kohta laekunud teabe edastab amet kotkaste seire teostajale.

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

§ 5. Kahjustuse hindamisakti kantavad andmed

Kahjustuse hindamisakti kantakse:

- 1) kahjustatud objekti omaniku nimi ja elukoht;
- 2) kahjustuskoha aadress, katastritunnus või geograafilised koordinaadid või asukoha kirjeldus maamärkide järgi;
- 3) kahjustusest teatamise ja kahjustuse hindamise aeg;
- 4) kalakasvatusele euroopa naaritsa tekitatud kahjustuse korral kala liik, vanus, kaal, kahjustuse ulatus;
- 5) mesitaru, kalapüünise ja silopalli kahjustamise korral objekti nimetus, arv ja kahjustuse ulatus;
- 6) põllumajanduskultuuri kahjustamise korral kahjustatud pindala, kahjustuse aste, põllumajanduskultuuri üldseisund ja kahju arvestuslik suurus, mille hindamise meetodika ja arvutamise näited on käesoleva määruse lisades 1 ja 2;
- 7) abinõud, mida omanik on kahjustuse vältimiseks kasutusele võtnud ning hinnang nende sobivusele tekkinud olukorras;
- 8) sündmuskohalt kogutud tõendusmaterjali olemasolu ja selle iseloom;
- 9) kahjustuse tekitanud looma liik (kahtluse korral tõenäoline liik);

- 10) kahjustuse tekitamise aeg või ajavahemik;
- 11) hindaja nimi ja allkiri.

§ 6. Kahju hüvitamise taotlemine

(1) Kahjusaaja esitab kahju hüvitamise kirjaliku taotluse ametile:

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

- 1) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktides 1, 2 ja 4 nimetatud juhtudel ühe kuu jooksul kahjustuse hindamisakti saamise päevast arvates;
- 2) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 5 nimetatud juhul 12 kalendrikuu jooksul kahjustuse hindamisakti saamise päevast arvates koos õiendiga kahjustatud põllumajanduskultuuri saagi suuruse kohta;
- 3) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 3 nimetatud juhul rannapüügipäeviku lehe esitamiseks määratud ajaks koos rannapüügipäeviku lehega;
- 4) käesoleva määruse § 3 lõike 1 punktis 6 nimetatud juhul jooksva aasta 1. detsembriks.

(2) Kahju hüvitamise taotluses märgitakse:

- 1) kahjusaaja nimi, isikukood või registreerimisnumber, aadress ja arvelduskonto number;
- 2) kahju tekitanud looma liik (kahtluse korral tõenäoline liik);
- 3) kahju tekkimise aeg või ajavahemik;
- 4) kahjustuskoha aadress, katastritunnus või geograafilised koordinaadid või asukoha kirjeldus maamärkide järgi;
- 5) kahjustatud objekti nimetus, kogus, kahjustuse ulatus või pindala, looma kahjustamise korral lisaks ka looma liik, vanus, sugu;
- 6) rändlindude tekitatud kahjustuse korral eelmise saagiaasta asjaomase põllumajanduskultuuri keskmine saagikus ning mäрге, kas kahju kandnud isik soovib rajada uue põllumajanduskultuuri;
- 7) piimakarja karjamaa kahjustamise korral keskmine päevane väljalüps lehma kohta;
- 8) kahjustatud objekti maksumuse kalkulatsioon, võimaluse korral lisada kahjustatud objekti soetamise, taastamise, ravi või kahjustuse maksumust tõendava dokumendi koopia;
- 9) kahju ärahoidmiseks rakendatud abinõude kirjeldus;
- 10) kahju hüvitamise taotleja allkiri.

(3) Kalandussektoris tekitatud kahju hüvitamise taotlemise korral tuleb koos taotlusega esitada käesoleva määruse lisa 3 kohane vähese tähtsusega abi teatis.

§ 7. Kahju hüvitamise menetlus

(1) Taotluse ja kahju hindamisakti alusel teeb amet ühe kuu jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, arvestades käesolevas määruses sätestatud, otsuse kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta. Otsuse ärakiri edastatakse taotlejale posti teel taotluses näidatud aadressil 10 tööpäeva jooksul arvates otsuse tegemisest.

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

(2) Ühele kahjusaajale kalendriaasta jooksul suurkiskjate tekitatud kahju liidetakse kokku ja otsus kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta tehakse kalendriaasta lõpuks.

(3) Kalakasvatusele kotka põhjustatud võimalikku kahju hinnatakse kaudselt, vastavalt kalakasvatuse lähikonnas pesitsevate kotkaste pesitusedukusele ning otsus kahju hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta tehakse kalendriaasta lõpuks.

(4) Hülge tekitatud kahju hüvitatakse juhul, kui kahju on tekitatud kahju kandnud isikule antud kalapüügiloale märgitud kalapüünisele.

(5) Kui kahjustuse ulatuse tõttu ei ole põllumajanduskultuuri saaki võimalik määrata, võetakse arvutuse aluseks põllumaa hindepunktidele vastav keskmine saagikus.

(6) Kui taotluses nimetatud saagikus erineb põllumajanduskultuuri keskmisest saagikusest enam kui 30%, hinnatakse saagikadu põllumajanduskultuuri keskmise saagikuse ja põllumaa hindepunktide alusel vastavuses käesoleva määruse lisa 2 punktis 2 esitatud näitega.

(7) Kui kahjustuse hindamisel on põllumajanduskultuuri kahjustusaste väga tugev ja saagikadu on kahjustatud põllumajanduskultuuri üldseisundi hinnangu järgi enam kui 70%, rahuldatakse uue põllumajanduskultuuri rajamise taotlus. Uue põllumajanduskultuuri rajamise korral hinnatakse kahjuna maaharimisele, külviseemnele ja külvile tehtud tegelikud tõendatud kulutused.

(8) Hüvitis kantakse taotleja arvelduskontole kuue kuu jooksul kahju hüvitamise otsuse tegemisest arvates.

§ 8. Kahju hüvitamise täpsustatud ulatus

(1) Hüljeste tekitatud kahju hüvitatakse kuni 5000 krooni ulatuses kalapüügiloale märgitud püügivahendi kohta aastas ja rändlindude tekitatud kahju kuni 50 000 krooni ulatuses ühele isikule ühe saagiaasta kohta.

(2) Kui hüljes on lõhkunud lõkspüünise, hüvitatakse püünise taastamiskulud kulukalkulatsiooni alusel kuni 30% ulatuses kahju tekkimise aastal kehtivast uue samaväarse püünise harilikust müügihinnast.

(3) Kui hüljes on lõhkunud nakkepüünise, hüvitatakse püünise taastamiskulud kuni 70% ulatuses püünise taastamiskuludest.

(4) Suurkiskja tekitatud kahju hüvitatakse kuni 100% ulatuses. Ühele kahjusaajale ühe kalendriaasta kestel tekitatud kahjud liidetakse kokku ja summast lahutatakse omaniku omavastutuse osa vahemikus 1000–2000 krooni kalendriaasta kohta. Omavastutuse osa määramisel arvestatakse vara kaitseks kasutatud kahjustuse vältimise abinõude efektiivsust vastavalt käesoleva määruse §-le 9.

(5) Euroopa naaritsa tekitatud kahju hüvitatakse kuni 100% ulatuses.

(6) Iga kalakasvatusele lähemal kui 25 km raadiuses edukalt pesitseva kalakotka paari kohta maksatakse ühele kalakasvatusele hüvitist kuni 15 000 krooni aastas. Pesitsuse ebaõnnestumise korral makstakse kuni 30% hüvitamisele kuuluvast summast.

(7) Iga kalakasvatusele lähemal kui 15 km raadiuses edukalt pesitseva merikotka paari kohta makstakse ühele kalakasvatusele hüvitist kuni 10 000 krooni aastas. Pesitsuse ebaõnnestumise korral makstakse kuni 30% hüvitamisele kuuluvast summast.

§ 9. Vara kaitse looma eest

(1) Hüvitise määramisel võetakse arvesse, kas taotluse esitaja on oma vara kaitseks kahju tekitavaid loomi peletanud või nende juurdepääsu takistanud ning kas eeldatava kahjustuse vastu kasutatud meetodid või vahendid on olnud sobilikud ja nende kasutamisel on looma vigastamist välditud.

(2) Pruunkaru tekitatud mesitaru kahjustuse korral loetakse käesoleva paragrahvi lõike 1 nõuded täidetuks, kui mesitaru asus asustatud hoonele lähemal kui 100 meetrit.

(3) Kalakasvatusele kotka tekitatud kahju hüvitamisel võetakse arvesse kalatiikide katmise võimalused.

(4) Hüvitist ei maksta, kui taotleja ei ole rakendanud vara kaitseks kaitseabinõusid või on vara kaitseks looma surmanud või vigastanud ning talle on nimetatud teo eest kohaldatud väärteo- või kriminaalkaristust või ta ei ole täitnud selle määruse § 3 lõike 2 nõudeid.

3. peatükk KAHJUSTUSTE VÄLTIMINE

§ 10. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise täpsustatud ulatus

Kahjustuse vältimiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutused hüvitatakse 50% ulatuses, sealjuures ühele isikule makstav summa ei või ületada 50 000 krooni ühe majandusaasta kohta.

§ 11. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise taotlemine

(1) Kahjustuse vältimiseks rakendatud abinõudele tehtud kulutuste hüvitamiseks esitatakse ametile kirjalik taotlus.

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

(2) Kahjustuse vältimisabinõudele tehtud kulutuste hüvitamise taotluses peab olema märgitud:

1) hüvitise taotleja nimi, isikukood või registreerimisnumber, aadress ja arvelduskonto number;

2) raamatupidamiskohuslase majandusaasta algus ja lõpp;

3) vältimisabinõule tehtud kulutuse põhjendus, vältimisabinõu kirjeldus ja tehtud kulutust tõendava dokumendi koopia.

(3) Taotlus kahjustuse vältimisabinõule tehtud kulutuse hüvitamiseks rahuldatakse, kui rakendatud vältimisabinõu on efektiivne ning kahjustuse tekkimise tõenäosust arvestades proportsionaalne tehtud kulutusega.

§ 12. Kahjustuse vältimiseks tehtud kulutuse hüvitamise menetlus

Taotluse alusel teeb amet ühe kuu jooksul nõuetekohase taotluse saamisest, arvestades käesolevas määruses sätestatud, otsuse kahjustuse vältimisabinõule tehtud kulutuse hüvitamise või hüvitamata jätmise kohta.

[[RTL 2009, 11, 131](#) – jõust. 1.02.2009]

4. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 13. Määruse kohaldamine tagasiulatuvalt

(1) Tagasiulatuvalt hüvitatakse kahju, mille on 1. aprillist 2007. a kuni määruse jõustumiseni tekitanud suurkiskja või euroopa naaritsa ja mille asukohajärgne keskkonnateenistus või Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus on fikseerinud ning mille kohta on koostatud hindamisakt.

(2) Tagasiulatuvalt hüvitatakse kahju, mille on 1. aprillist 2007. a kuni määruse jõustumiseni tekitanud kalakasvatusele kotkas.

(3) Käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamisele kohaldatakse käesoleva määruse § 6–9, arvestades käesolevas paragrahvis nimetatud erisusi.

(4) Taotlus käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamiseks tuleb esitada 2008. aasta 31. oktoobriks.

(5) Looduskaitsekeskus otsustab käesoleva paragrahvi alusel kahju hüvitamise 2008. aasta 31. detsembriks.

§ 14. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

Keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määruse nr 40 «Looma tekitatud kahju hindamise meetodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord» lisa 1

Põllumajanduskultuurile rändel viibivate lindude tekitatud kahju hindamise meetodika

1. Haneliste tekitatud kahjustuse suurus määratakse nende väljaheidete (edaspidi *tropid*) pindtiheduse (troppi/m²) järgi, mis näitab põllumajanduskultuuri kahjustamise ulatust ja astet. Lisaks hinnatakse visuaalselt põllumajanduskultuuri üldseisundit. Sookurgede põhjustatud külvikahjustusi hinnatakse visuaalselt söödud külvisemne koguse ja sügisel saagi järgi.
2. Kui troppe loendada pole võimalik, hinnatakse kahjustusastme suurust üksnes visuaalselt põllumajanduskultuuri üldseisundi järgi, tuginedes varasemale troppide loendamise kogemusele.
3. Troppide pindtihenuse määratakse vähemalt viie 4 m² suuruse proovilapi keskmisena. Proovilapid valitakse põllu eri osadest nii, et vähemalt üks asuks kahjustusala keskel ja üks kahjustusala servast umbes 30 m kaugusel.
4. Saagikao hindamise astmestik on järgmine:

Kahjustusaste	Troppi/m ²	Saagikadu, %	Kahjustuskoefitsient
Nõrk	1–10	1–20	0,1
Keskmine	11–20	21–40	0,3
Tugev	21–30	41–60	0,5
Väga tugev	üle 30	61–80	0,7

5. Saagikao keskmise koefitsiendi alusel leitakse kahjustuse suurus ehk arvutuslik saagikadu käesoleva määruse lisa 2 punktis 1 esitatud näite kohaselt. Põllumajanduskultuuri arvutusliku saagikao, saagi ja kokkuostuhinna alusel arvutatakse kahju suurus.
6. Karjamaal, kus heina või muud saaki ei koristata, hinnatakse kahju karjamaa kahjustuskoefitsiendi, karjalaske hilinemise, karja suuruse ning käesoleva lisa punktis 8 nimetatud karjatamise arvestusliku maksumuse alusel. Karjalaske hilinemine selle määruse tähenduses on päevade arv 1. maist kuni karja tegeliku karjamaale laskmise päevani, kui hilinemise põhjustasid rändel viibivad linnud.
7. Lammaste, hobuste või lihaveiste karjamaa kahjustamise korral hinnatakse kahju karjamaa kahjustuskoefitsiendi, karjalaske hilinemise, karja suuruse ning käesoleva lisa punktis 8 nimetatud karjatamise arvestusliku maksumuse alusel käesoleva määruse lisa 2 punktis 3 esitatud näidise järgi.
8. Karjatamise arvestuslik maksumus päevas on:
  - 1) täiskasvanud lambal – 6 krooni;
  - 2) üle 3 aasta vanusel hobusel – 15 krooni;
  - 3) kuni 3 aasta vanusel hobusel – 10 krooni;
  - 4) lehmal – 20 krooni;
  - 5) üle 1 aasta vanusel noorveisel – 10 krooni;
  - 6) 6 kuu kuni 1 aasta vanusel noorveisel – 6 krooni.
9. Piimakarja karjamaa kahjustamise korral hinnatakse kahju karjamaa kahjustuskoefitsiendi, karjalaske hilinemise, karja suuruse, karja keskmise päevase väljalüpsi ja kahjustuse tekkimise perioodil piima keskmise kokkuostuhinna alusel käesoleva määruse lisa 2 punktis 4 esitatud näidise järgi.
10. Valminud viljale rändel viibivate lindude tekitatud kahjustusi hinnatakse visuaalselt põllumajanduskultuuri seisundi, ärasöödud või rikutud vilja koguse ja kogutud saagi järgi. Arvutuslik saagi kadu määratakse vähemalt viiel proovilapil tehtud mõõtmiste keskmise tulemuse alusel, igal kahjustatud põllul eraldi. Proovilapid valitakse põllu eri osadest nii, et vähemalt üks asuks kahjustusala keskel ja üks kahjustusala servast ligikaudu 30 m kaugusel. Proovilapp on ruut, mille suurus vilja põllul on vähemalt 25×25 cm ning kartulipõllul 1 m².
11. Igal valminud vilja proovilapil määratakse igast viljapeast söödud või rikutud terade (tühjade pähikute) osakaal ehk saagikao protsent. Seejärel leitakse kõikide proovilappide keskmine saagikao protsent ehk kahjustuskoefitsient.
12. Kartuli kahjustuskoefitsient määratakse mugulate kaoprotsendi järgi kahjustusalal.
13. Valminud vilja saagikadu arvutatakse selle lisa punkti 4 järgi.

Keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määruse nr 40 «Looma tekitatud kahju hindamise meetodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord» lisa 2

Kahjutasu arvutamise näited

1. Kahjustusala suurus odrapõllul on 10 ha, kahjustusaste on keskmine (koefitsient 0,3). Põllult koristatud saagi suurus on 15 tonni, kokkuostuhind 1500 kr/t. Seega moodustab potentsiaalsest kogusaagist koristatud saak 70% ja saamata jäänud saak 30%.

Tekitatud kahju arvutamine:

- 1) potentsiaalne kogusaak kahjustatud alal: $15 \text{ t} : 0,7 = 21,43 \text{ t}$;
- 2) saamata jäänud saak: $21,43 \text{ t} - 15 \text{ t} = 6,43 \text{ t}$;
- 3) saamata jäänud saagi kogumaksumus (kahjutasu suurus): $6,43 \text{ t} \times 1500 \text{ kr/t} = 9643 \text{ kr}$.

2. Kahjustusala suurus odrapõllul on 10 ha, kahjustusaste on keskmine (koefitsient 0,3). Odra keskmine saagikus põllul on 2 t/ha ja kokkuostuhind 1500 kr/t.

Tekitatud kahju arvutamine:

- 1) potentsiaalne kogusaak kahjustatud alal: $10 \text{ ha} \times 2 \text{ t/ha} = 20 \text{ t}$;
- 2) arvutuslik saamata jäänud saak: $20 \text{ t} \times 0,3 = 6 \text{ t}$;
- 3) saamata jäänud saagi kogumaksumus (kahjutasu suurus): $6 \text{ t} \times 1500 \text{ kr/t} = 9000 \text{ kr}$.

3. Tekitatud kahjustuse koefitsient lambakarjamaal on 0,5, karjalaske hilinemine 30 päeva, karja suurus 50 lammast. Ühe lamba karjatamispäeva keskmine arvestuslik maksumus on 10 kr. Kogu karja karjatamise arvestuslik maksumus on päevas $10 \times 50 = 500 \text{ kr}$.

Kahjutasu määramine:

- 1) 30 päeva $\times$ 500 kr/päevas = 15 000 kr;
- 2) kahjutasu on: $0,5 \times 15 000 \text{ kr} = 7500 \text{ kr}$.

4. Tekitatud kahjustuse koefitsient lüpsilehmade karjamaal on 0,5, karjalaske hilinemine 30 päeva, karja suurus 50 lehma, ühe lehma keskmine päevane väljalüps 50 liitrit, kogu karja keskmine päevane väljalüps 2500 liitrit ning piima keskmine kokkuostuhind kahjustusperioodil 2 kr/l.

Kahjutasu määramine:

- 1) 30 päeva $\times$ 2500 l/päevas = 75 000 l;
- 2) $75 000 \text{ l} \times 2 \text{ kr/l} = 150 000 \text{ kr}$;
- 3) kahjutasu on: $0,5 \times 150 000 \text{ kr} = 75 000 \text{ kr}$.

Keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määruse nr 40 «Looma tekitatud kahju hindamise meetoodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord» lisa 3

Vähese tähtsusega abi teatise vorm

Käesolevaga kinnitan, et .....
.....
(taotleja nimi, isikukood/registrikood, aadress)

on viimase kolme eelarveaasta jooksul¹ saanud vähese tähtsusega abi:

Vähese tähtsusega abi andja	Vähese tähtsusega abi andmise otsuse kuupäev	Programm, mille raames vähese tähtsusega abi anti	Vähese tähtsusega abi eesmärk	Vähese tähtsusega abi vorm (toetus, sooduslaen vms)	Vähese tähtsusega abi summa ²
KOKKU					

Kuupäev

Taotleja (või esindaja) nimi ja allkiri

¹ Viimaseks kolmeks majandusaastaks loetakse jooksvat majandusaastat ja sellele eelnevat kahte majandusaastat.

² Vähese tähtsusega abi summa arvutatakse põllumajandustoodete tootmise sektoris komisjoni määruse (EÜ) nr 1535/2007 artikli 3 lõike 4 kohaselt ja kalandussektoris komisjoni määruse (EÜ) nr 875/2007 artikli 3 lõike 5 kohaselt.

20. november 2008

Uku Pihlak